

„Świętojańska”

to najbardziej spójny architektonicznie odcinek Gdyńskiego Szlaku Modernizmu.

Szczególnie letni spacer utwierdza nas w nazywaniu Śródmieścia Gdyni „słonecznym miastem”. Najważniejszej arterii gdyńskiej rytmu nadają nie tylko zwarte pierzeje modernistycznych kamienic, ale przede wszystkim światło słoneczne, które rankiem oświetla górne fronty domów zachodniej strony Świętojańskiej, w południe zaś, wlewając się od strony Wzgórza Św. Maksymiliana, wypełnia blaskiem całą ulicę. Trasa Szlaku jest swoistą sceną spektaklu słońca i architektury, którą możemy podziwiać w różnych układach i natężeniach światłocieni. Zwarte pierzeje oraz „wolne fasady” frontów kamienic, ułatwiają obserwację ulicy pomiędzy Skwerem Kościuszki oraz Aleją Piłsudskiego. Do najciekawszych obiektów modernistycznych na trasie należą dwie kamienice narożne przy skrzyżowaniu Świętojańskiej ze Żwirki i Wigury.

Pierwsza z nich – **Kamienica Orłowskich**, to luksusowa realizacja domu narożnego, efektownie łącząca formy kubistyczne z opływowymi. Kamienica ta „przyciąga światło” dzięki jasnemu kolorowi fasady obłożonej płytami z wapienia oraz narożnemu położeniu od zachodniej strony Świętojańskiej. Druga z pary – **Kamienica Kreńskich**, to przykład interesującego połączenia umiarkowanego modernizmu (lizeny dzielące główną fasadę), z ekspresją późnego funkcjonalizmu (fałujące balkony i okna wstęgowe) od ulicy Żwirki i Wigury. Oba domy należą do niezwykle fotogenicznych.

Ciekawa historia wiąże się z jedną z najstarszych i największych kamienic modernistycznych przy **Świętojańskiej 53 - Kamienicą Stankiewicza**. Opowieść o budowie kamienicy, jej mieszkańcach i właścicielach, została atrakcyjnie zobrazowana w gablotach odnowionej bramy wejściowej. Niektóre z kamienic narożnych na trasie Szlaku przypominają sylwetką i wielkością burty statków lub promów pasażerskich (np. **Świętojańska 89**), a wrażenie to potęguje bliskość morza oraz prosta linia osi ulic, podobnie jak portowych nabrzeży. Urok trasy „Świętojańska” to także malownicze boczne uliczki, bramy, podwórka, magiczne galerie, butiki, cukiernie i kawiarnie, przed którymi trudno się długo bronić. Na końcu trasy „Świętojańska” czeka na nas wspaniały deser. Warto zapamiętać adres **Świętojańska 122**. Ta narożna kamienica potrafi dostarczyć odbiorcy autentycznych, niezapomnianych wrażeń. Jej wyrazista linia, podkreślona stylową „eską” oraz szeroka południowa elewacja z charakterystycznymi rzędami jakby przyklejonych do faktury kolorowego tynku balkoników dla pasjonatów fotografowania jest również smaczna jak pączki Bliklego. Przeszkłony narożnik przeznaczony dla tzw. ogrodów zimowych, dodaje kamienicy nowoczesności i prestiżu. Nasuwa skojarzenia do takich ikon moderny jak np. budynek IBEX w Londynie.

1 Kamienica Skwiercza Świętojańska 23	2 Kamienica Glaserappowej Świętojańska 42	A Kamienica Gliszczyńskiego Abrahama 41	3 Kamienica firmy PAGED Świętojańska 44	B Kamienica Tucholki Armii Krajowej 9	4 Kamienica K. Kolińskiego Świętojańska 41	5 Kamienica Stankiewiczów Świętojańska 53	6 Kamienica Firmy Krenski Świętojańska 55 / Żwirki i Wigury 4	7 Kamienica A. i M. Orłowskich Świętojańska 68	8 Kamienica Wieczorkowskiej Świętojańska 78a	9 Kamienica „Grażyna” Świętojańska 81-83-85	10 Kamienica Wegnera Świętojańska 89	11 Urząd Miasta dawniej Komisariat Rządu al. Marszałka Piłsudskiego 52-54	12 Kamienica Ogonczyka-Blocha i Mazalona Świętojańskiej 122
													
Jerzy Müller	Tadeusz Jędrzejewski	Władysław Madela	Jan Bochniak	Zbigniew Kupiec	Stanisław Zioliowski	Włodzimierz Prochaska i Tadeusz Jędrzejewski	Zbigniew Kupiec i Tadeusz Kossak	Zbigniew Kupiec	Jan Goździewski	Stanisław Odyniec-Dobrowolski	Stanisław Żwirski	Jerzy Müller	Stefan Koziański i Leon Mazalon
1935-1937 r.	1936-1938 r.	1938 r.	1934 r.	1936 r.	1936 r.	1931 r.	1938-1939 r.	1936 r.	1932-1933 r.	1928 r.	1937 r.	1930 r. i 1937 r.	1936 r. i 1937 r.

Atrakcje na Szlaku

- Klimatyczne kafejki, restauracje, butiki, galerie, klatki schodowe „z duszą”
- Ekspozycja w bramie i najstarsza winda w mieście – Świętojańska 53
- Punkty widokowo-fotograficzne po umówieniu z przewodnikiem, w tym Świętojańska 44 i 53
- Urząd Miasta – wnętrza, klatka schodowa „z duszą”, stara ława, stoly.
- Foto Complex – ekspozycja kolekcji aparatów – Armii Krajowej 23

■ budynki wyróżnione na trasie
 ■ inne ciekawe objekty
 ▶ Teatr
 Partnerzy szlaku - a Café „Anioł”
 b Apartament z widokiem
 c Foto Complex
 d Gdynia InfoBox